

ANEM

**Asocijacija nezavisnih elektronskih medija
Association of Independent Electronic Media
Beograd, Takovska 9, tel/fax: + 381 11 322 5852, 3038 384**

NARODNA SKUPŠTINA
REPUBLIKE SRBIJE
Trg Nikole Pašića 13
11000 Beograd

N/R PREDSEDNICI ODBORA ZA KULTURU I INFORMISANJE, JELENI TRIVAN

**PREDMET: PRIMEDBE NA ČLAN 18. stav 1. tačke 3. i 4. PREDLOŽENOG ZAKONA O
KINEMATOGRAFIJI, SA PREDLOGOM AMANDMANA**

Poštovana,

Obraćam Vam se u ime Asocijacije nezavisnih elektronskih medija (ANEM), koja u svom redovnom i pridruženom članstvu okuplja osnivače više od 100 radio i televizijskih stanica širom Srbije, a povodom Predloga zakona o kinematografiji koji je Vlada Republike Srbije uputila na usvajanje Narodnoj skupštini Republike Srbije.

Nedavno usvojenom Strategijom razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine, konstatovano je da su, iako se Ustavom Republike Srbije garantuje jedinstvenost pravnog poretka, pojedina zakonska rešenja koja uređuju oblast javnog informisanja, neusaglašena i u pravnoj koliziji, što uzrokuje ozbiljne poremećaje u funkcionisanju sistema javnog informisanja. Strategijom se država obavezala da otkloni ovakve protivrečnosti u svom zakonodavstvu, odnosno drugim rečima, da uspostavi narušeno ustavno jemstvo jedinstva pravnog poretka, što se reflektuje i kroz konkretne aktivnosti precizirane Akcionim planom.

Predlog zakona o kinematografiji, u tekstu koji je Vlada uputila na usvajanje Narodnoj skupštini, umesto da uvaži navedene stavove Medijske strategije, kreira nove kolizije sa važećim rešenjima, jer je u direktnoj suprotnosti sa njom i sa važećim tekstovima Zakona o radiodifuziji i Zakona o elektronskim komunikacijama, i preti novim poremećajima u funkcionisanju sistema javnog informisanja.

ASOCIJACIJA NEZAVISNIH ELEKTRONSKIH MEDIJA (ANEM)

U obrazloženju Vladinog Predloga zakona se navodi da će se njegovim donošenjem obezbediti značajna dodatna sredstva za podsticanje domaće kinematografije, između ostalog i u formi zahvatanja u sredstva ostvarena od naknade koju emiteri, u skladu sa Zakonom o radiodifuziji, plaćaju Republičkoj radiodifuznoj agenciji (RRA) za dobijeno pravo za emitovanje programa, kao i zahvatanjem u sredstva ostvarena od naknada koje javni telekomunikacioni operatori plaćaju Republičkoj agenciji za elektronske komunikacije (RATEL). Konkretno, predviđa se da se za kinematografiju izdvaja čak 20% sredstava koja naplaćuje RRA i čak 10% sredstava koja naplaćuje RATEL.

Naknada koju emiteri, u skladu sa Zakonom o radiodifuziji, plaćaju za dobijeno pravo na emitovanje programa, ima isključivu svrhu da obezbedi finansijsku nezavisnost Radiodifuzne agencije. Zahvatanje države u tu naknadu, radi njene raspodele za druge svrhe, narušava nezavisnost Radiodifuzne agencije. Predloženo rešenje je u direktnoj suprotnosti sa odredbama člana 34. Zakona o radiodifuziji, koji uopšte ne predviđa mogućnost da Agencija svojim finansijskim planom predviđa viškove, osim rezervi za neplanirane izdatke, te kojim je namena eventualno ostvarene razlike između prihoda i rashoda Agencije, već unapred određena (uplaćuje se na račun budžeta Republike Srbije i raspoređuje se, na jednake delove, za unapređenje i razvoj kulture, zdravstva, prosvete i socijalne zaštite). Ukoliko bi Narodna skupština usvojila Predlog Zakona o kinematografiji u tekstu u kome ga je Vlada predložila, RRA bi bila dovedena u situaciju da joj jedan Zakon nalaže da krši drugi Zakon, što je neprihvatljivo i neodrživo. Predloženo rešenje u direktnoj je suprotnosti sa odredbom člana 66. Zakona o radiodifuziji, koji propisuje kriterijume na osnovu kojih se utvrđuje visina naknade, od kojih nijedan nije obezbeđivanje sredstava za podsticaj domaće kinematografije.

Slično navedenom, članom 27. Zakona o elektronskim komunikacijama propisano je da se sredstva koja predstavljaju razliku prihoda i rashoda utvrđenih godišnjim finansijskim izveštajem Agencije za elektronske komunikacije, uplaćuju na odgovarajući račun propisan za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije i koriste, preko nadležnog ministarstva, za unapređenje i razvoj oblasti elektronskih komunikacija i informacionog društva. Sa iznetog, Predlog Zakona o kinematografiji, u tekstu u kome ga je Vlada predložila, u direktnoj je suprotnosti i sa ovim Zakonom.

ANEM ukazuje da je posebno zabrinjavajuće da Vlada ovakav predlog stavlja, ne samo protivno važećim zakonskim rešenjima, čime se nezavisna regulatorna tela stavljaju pod finansijsku stegu i presiju, nego i da se to radi mimo ikakve analize uticaja na finansiranje rada nezavisnih regulatornih tela, kao i na sektore radiodifuzije i elektronskih komunikacija u Srbiji u celini. U javnosti se opravdano postavlja pitanje da li su Vlada i Skupština spremne da preuzmu odgovornost za izvesne posledice usvajanja ovakvih rešenja, kao što su rast cena elektronskih komunikacionih usluga u Republici Srbiji ili daljeg ekonomskog gušenja komercijalnih radio i

ASOCIJACIJA NEZAVISNIH ELEKTRONSKIH MEDIJA (ANEM)

televizijskih stanica u Srbiji. Da li se predlagač ovakvog Zakona o kinematografiji uopšte upitao koliko elektronskih medija je ugašeno u prethodnom periodu zbog nemogućnosti njihovih vlasnika da plaćaju i inače visoke naknade regulatorima i koliko će ih se, kao direktna posledica eventualnog usvajanja ovakvog predloga ugasiti u narednom periodu? Da li se predlagač ovakvog Zakona o kinematografiji uopšte upitao koliko će radnih mesta biti izgubljeno eventualnim usvajanjem predloga, kako u medijskom, tako i u sektoru elektronskih komunikacija?

Uvažavajući potrebu da država podstiče razvoj kinematografije, ANEM ukazuje da je apsolutno neprihvatljivo da teret takvog podsticaja padne na elektronske medije, od kojih radio stanice kinematografska dela uopšte ne emituju, a televizijske stanice, i kada emituju, već plaćaju naknade za emitovanje u iznosima koje određuje tržište, obračunavajući i isplaćujući pri tom i dužne poreze, uključujući i porez po odbitku na prihode stranih vlasnika prava u slučaju kada od njih kupuju strana kinematografska dela, koji se kreće i do 20%. Podsticaje razvoju domaće kinematografije, država nesumnjivo može da obezbedi i iz navedenih budžetskih prihoda, bez dodatnog opterećivanja i inače u Srbiji nerazvijene medijske industrije.

Sa iznetog apelujemo na Vas da preduzmete ono što je u Vašoj moći, kako Zakon o kinematografiji u predloženom tekstu ne bi bio u svojen, odnosno kako bi se odgovarajućim **amandmanom na član 18. Predloga, brisali član 18. stav 1. tačke 3. i 4. u predloženom tekstu Zakona o kinematografiji.**

Beograd, 20.12.2011.

Za ANEM,

Saša Mirković,
predsednik